

SPECIAL REPORT

Duben 2022

Prodej stavebních materiálů v ČR

Radek Novák

EU Office / Knowledge Centre

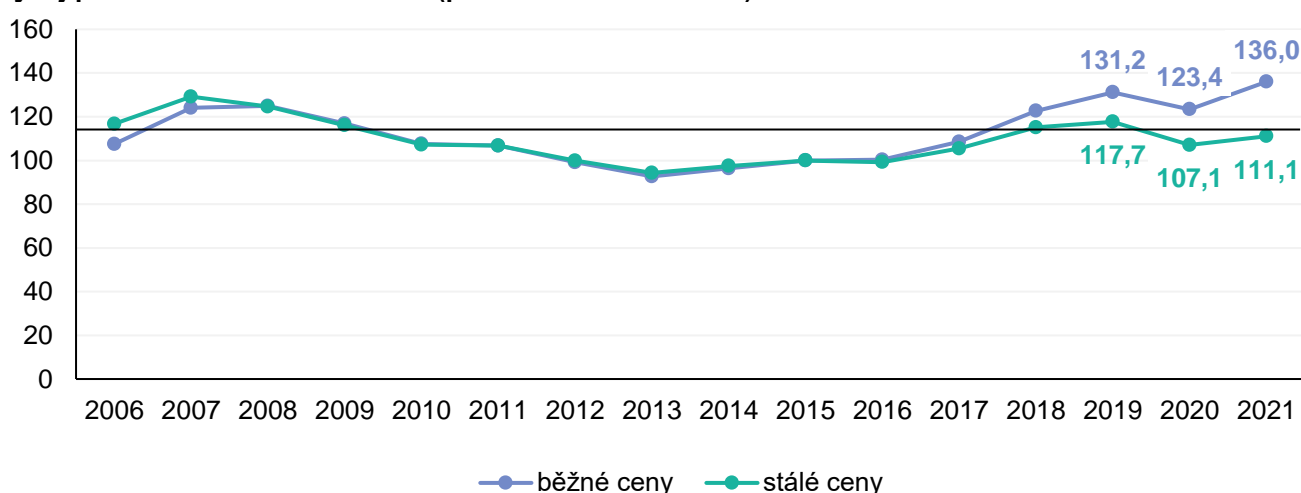
ČESKÁ
spořitelna

Přehled trhu prodejců stavebních materiálů v ČR

Vývoj trhu prodejců stavebních materiálů se odvíjí od výkonnosti českého stavebnictví, a to především od pozemního stavitelství.¹ Jelikož se drtivá většina prodejců zaměřuje na český trh, vývoz do zahraničí nehraje podstatnou roli. Tuzemské pozemní stavitelství se po velké hospodářské krizi v letech 2008/2009 nacházelo až do roku 2016 v útlumu. Významný nárůst přišel až v letech 2017-2019. Způsobeno to bylo silnou poptávkou po nemovitostech jak ze strany domácností, tak podniků i veřejného sektoru. V roce 2017 navíc vývoj pozemního stavitelství v běžných cenách předběhl vývoj ve stálých cenách, což značí zdražování cen v pozemním stavitelství (a to jak cen stavebních prací, tak cen stavebních materiálů). Rok 2020 byl v pozemním stavitelství významně ovlivněn koronavirovou krizí. V roce 2021 se pak pozemní stavitelství opět vrátilo k růstu a v hodnotě výstavby (v běžných cenách) překonalo rok 2019. Ovšem v objemu produkce (ve stálých cenách) nepřekonalo ani rok 2018.

[Ředitelé stavebních firem](#) očekávají v roce 2022 růst českého pozemního stavitelství o 2,3 %.

Vývoj pozemního stavitelství v ČR (průměr roku 2015 = 100)

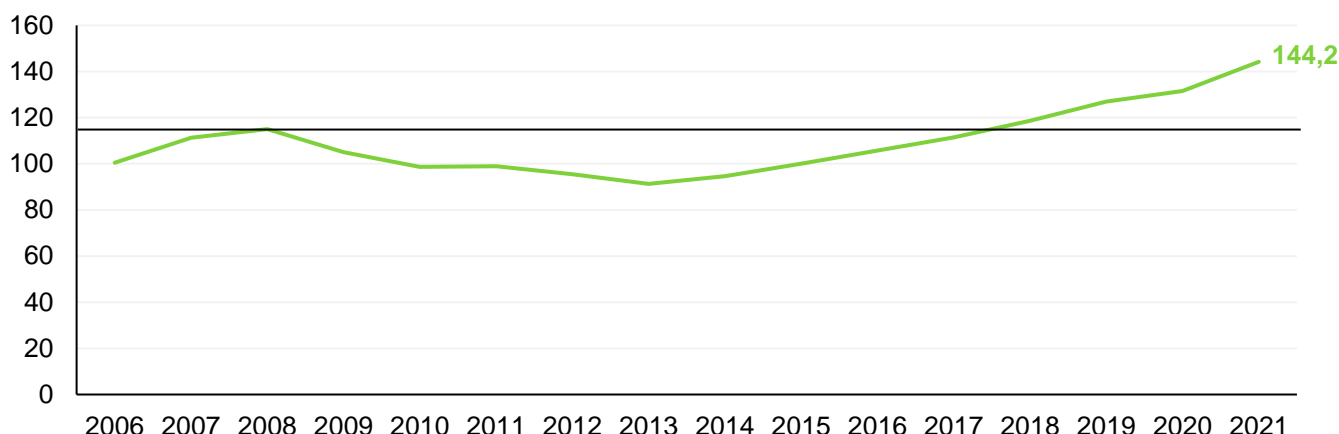

Zdroj: ČSÚ, jedná se o vývoj stavební produkce

Vývoj maloobchodního trhu stavebních materiálů, tedy prodejců zejména pro konečné zákazníky (a spíše hobby markety), lze velmi přibližně odhadnout z vývoje tržeb v maloobchodě s výrobky pro domácnost ve specializovaných prodejnách. Ty se zvyšují už od roku 2014. Za celý rok 2020 zaznamenaly přes pandemii koronaviru meziroční růst o 3,6 % a v roce 2021 dokonce o 9,7 %.

¹ Na trhu působí i specializovaní dodavatelé stavebních materiálů pro infrastrukturní stavby, ty však do této analýzy nezahrnujeme.

Vývoj tržeb v maloobchodě s výrobky převážně pro domácnost ve specializovaných prodejnách (průměr roku 2015 = 100)

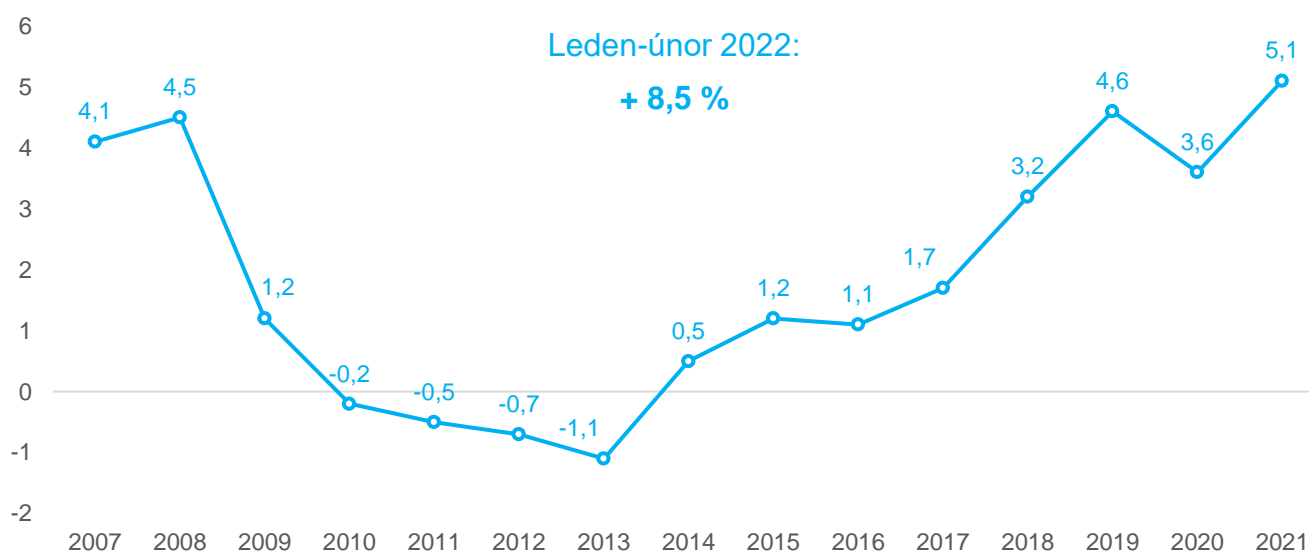
Zdroj: ČSÚ, běžné ceny

Český trh prodejců stavebních materiálů byl dlouho poměrně roztržštěný mezi velký počet malých prodejců. V posledních letech však došlo k jeho konsolidaci, kdy větší hráči kupovali menší prodejce. Celkový obrat trhu prodejců stavebních materiálů dosahuje podle našeho odhadu zhruba 70 mld. Kč (rok 2020), ovšem přesně stanovit velikost trhu je velmi obtížné. Na trhu totiž vedle klasických „stavebnin“ působí celá řada specializovaných prodejců např. na střechy, dřevěné výrobky, kovy, izolace, dlažby, dveře, okna, podlahy, vodu-topení-plyn apod. To jsou přitom materiály, které čím dál více prodávají i „klasické stavebniny“. Příkladem je lídr trhu, skupina DEK, podle níž činí celý její obrat 30 mld. Kč, ale samotná entita Stavebniny DEK a.s. vykázala v roce 2020 obrat 18 mld. Kč. Navíc stavební materiály prodávají i velké hobby markety.

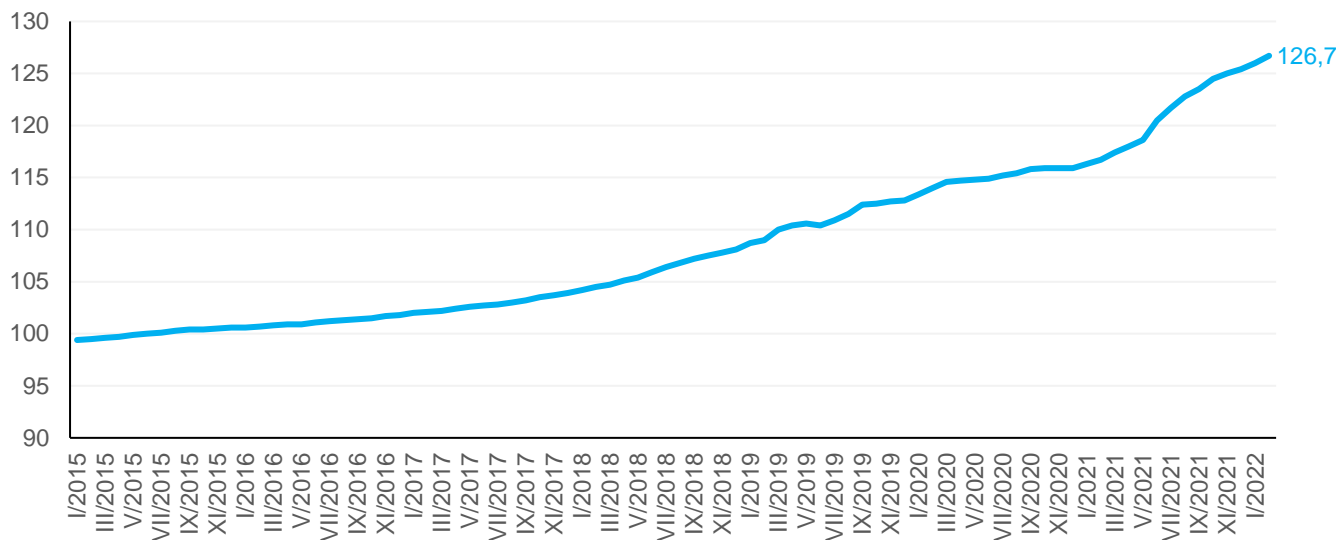
Ceny stavebních prací

Ceny stavebních prací reagovaly v uplynulých třech letech na vyčerpané kapacity stavebních firem, nedostatek pracovníků, rostoucí mzdy, dramaticky se zvyšující ceny stavebních materiálů v loňském roce a další náklady. V roce 2019 se ceny stavebních prací v celé ČR zvýšily podle dat ČSÚ meziročně o velmi silných 4,6 % a v roce 2020 pokračovaly přes pandemii koronaviru v růstu o 3,6 %. Na stoupajícím trendu se nic nezměnilo ani v roce 2021. Naopak, index cen stavebních prací stoupl nejvíce od roku 1998. Oproti roku 2015 byly ceny stavebních prací v únoru 2022 o 27 % výše. Meziročně (ve srovnání s úněm 2021) se ceny stavebních prací v únoru 2022 zvýšily o 8,6 %.

Index cen stavebních prací v ČR (meziroční změny, v %)

Zdroj: ČSÚ

Index cen stavebních prací (průměr roku 2015 = 100, po měsících)

Zdroj: ČSÚ

Ceny stavebních materiálů

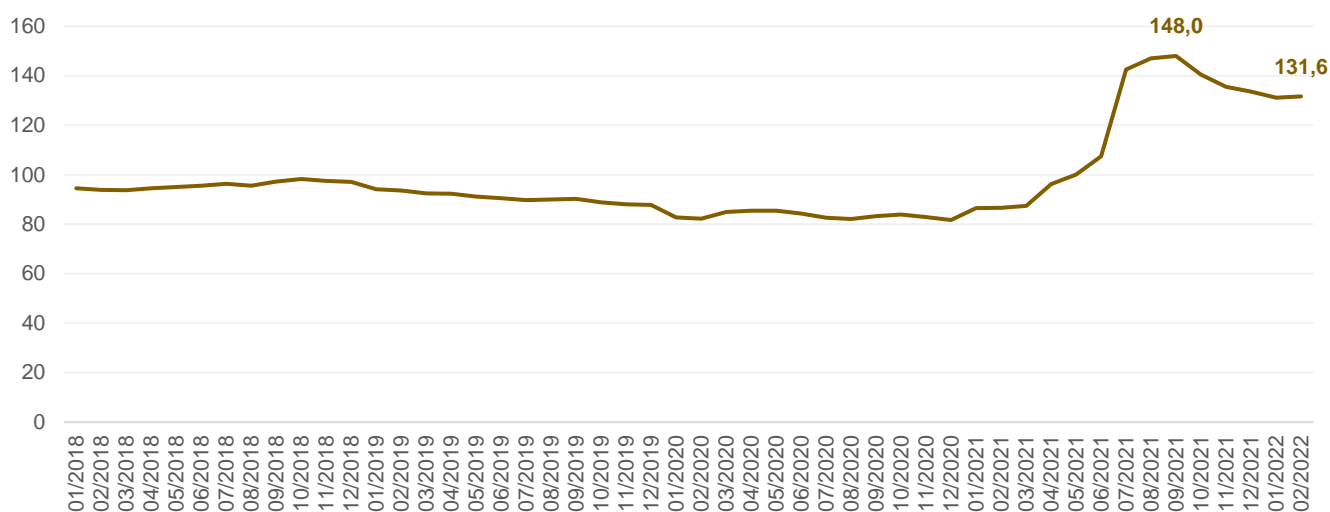
Ceny stavebních materiálů, zejména těch mezinárodně obchodovaných, začaly výrazně růst v první polovině roku 2021. Mohla za to nejen vysoká poptávka po výstavbě a rekonstrukcích, ale z velké míry i pandemií způsobené výpadky ve výrobě, dopravě a narušení subdodavatelských řetězců, což vedlo k celosvětovému nedostatku materiálů. Ceny stavebních materiálů, které se vyrábí převážně na území ČR, začaly výrazněji stoupat až na podzim roku 2021 v souvislosti s rapidním nárůstem cen energií a všeobecnou vysokou inflací.

Vývoj cen průmyslových výrobců stavebních materiálů v ČR sleduje a publikuje ČSÚ. Jedná se o průměrná data za celou ČR a většinou za větší celek – tedy výrazné výkyvy cen konkrétních výrobků jsou zpravidla v rámci celé skupiny produktů vyhlazeny a cenové nárůsty nejsou tak výrazné, jak by se mohlo zdát z ohlasů trhu.

1. Ceny materiálů ze dřeva

Ceny výrobců rozřezaného, profilovaného a hoblovaného dřeva od roku 2018 až do konce roku 2020 i vinou kůrovcové kalamity a nadbytku dřeva na trhu klesaly. Situace se otočila na konci roku 2020 a zejména pak na jaře loňského roku. Od února 2021 do února 2022 cena výrobců tohoto sortimentu vzrostla o 52 % (vrcholu dosáhla cena v září 2022, odkdy se snížila o 11 %).

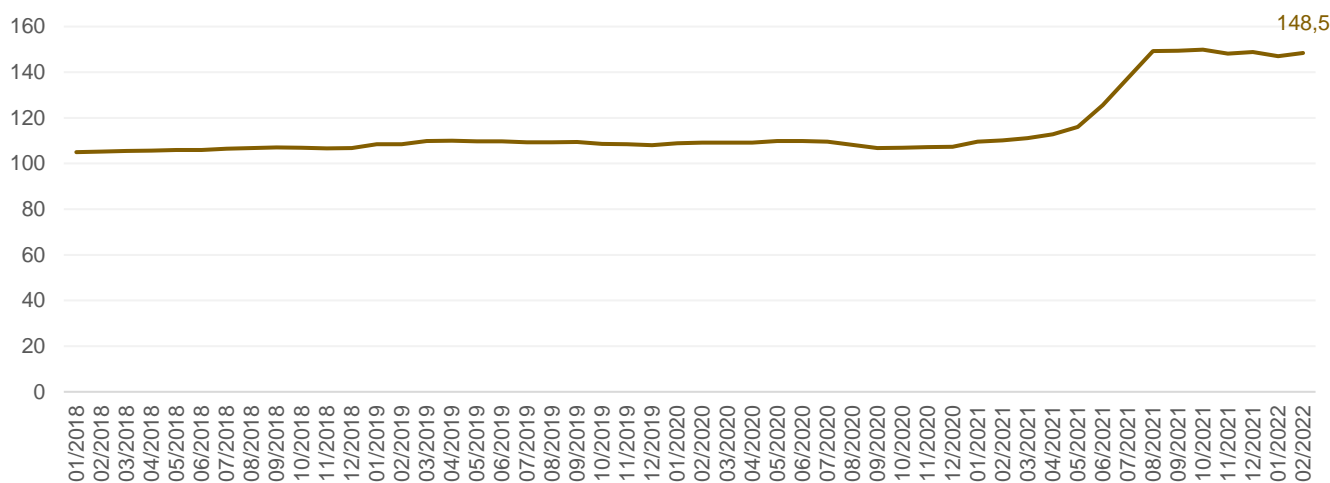
Ceny průmyslových výrobců: **Dřevo, rozřezané a hoblované** (2015=100)

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA 16.1

Zvýšila se i cena výrobců dřevěných, korkových a proutěných výrobků, kam mj. patří dýhy a desky na bázi dřeva, parkety, stavby ze dřeva, palety, pelety, ale i další výrobky. Zde jde o nárůst od února 2021 do února 2022 o 35 %.

Ceny průmyslových výrobců: **Dřevěné, korkové, proutěné a slaměné výrobky** (2015=100)

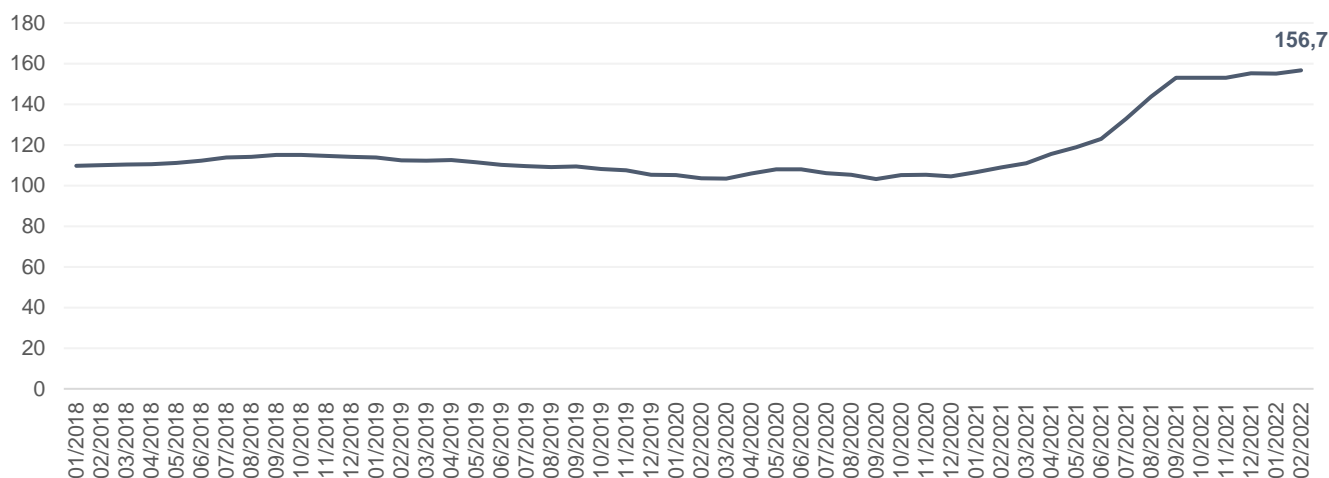

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA 16.2

2. Ceny materiálů z kovů

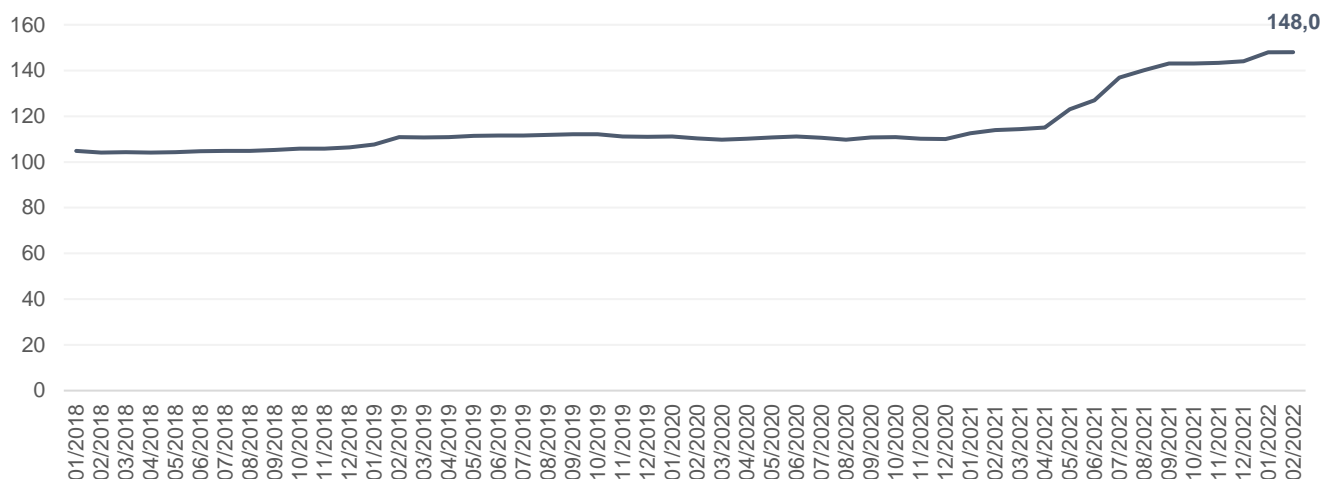
Vedle dřeva se zvyšují také ceny materiálů z kovů. Jedná se zejména o výrobky z oceli, kdy cena ocelových pásů, profilů či ocelového drátu vzrostla v ČR v únoru 2022 meziročně o 44 % a cena konstrukčních kovových výrobků stoupla za stejné období o 30 %.

Ceny průmyslových výrobců: **Výrobky získané jednostupňovým zpracováním oceli (tyčová ocel, ocelové pásy, profily, ocelový drát) (2015=100)**

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA 24.3

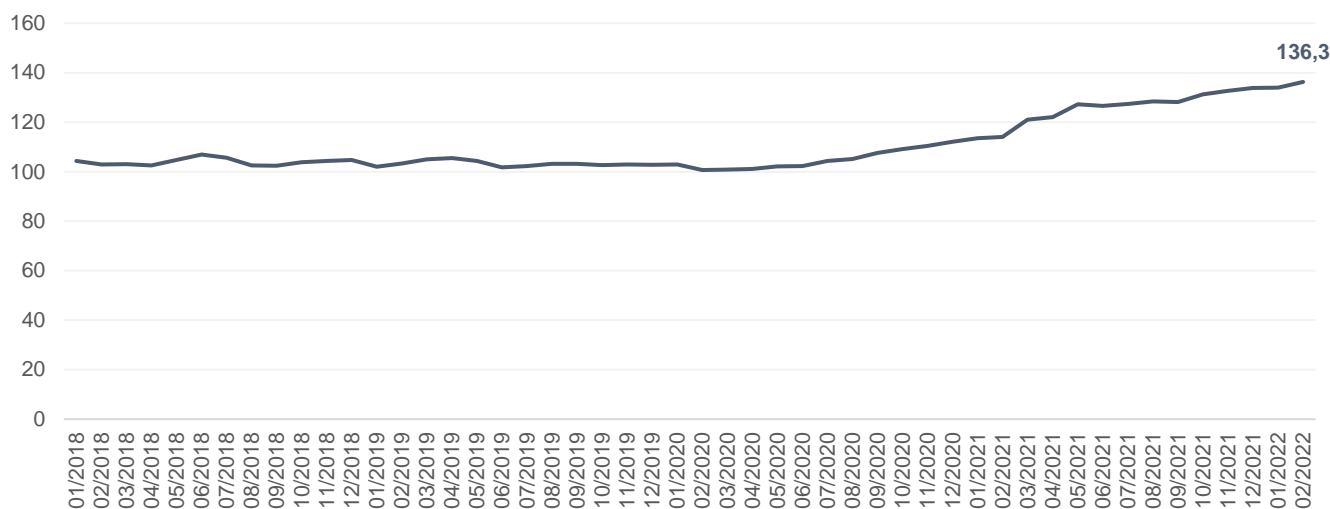
Ceny průmyslových výrobců: **Konstrukční kovové výrobky (kovové montované stavby, konstrukce, dveře, okna) (2015=100)**

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA 25.1

Cena elektroinstalace stoupá už od jara loňského roku, a to zejména kvůli zdražení měděných kabelů. V uplynulých 12 měsících (únor 2022 vs. únor 2021) pak nárůst ceny elektrického vedení a elektroinstalačního zařízení dosáhl 20 %.

Ceny průmyslových výrobců: **Elektrické vedení a elektroinstalační zařízení** (2015=100)

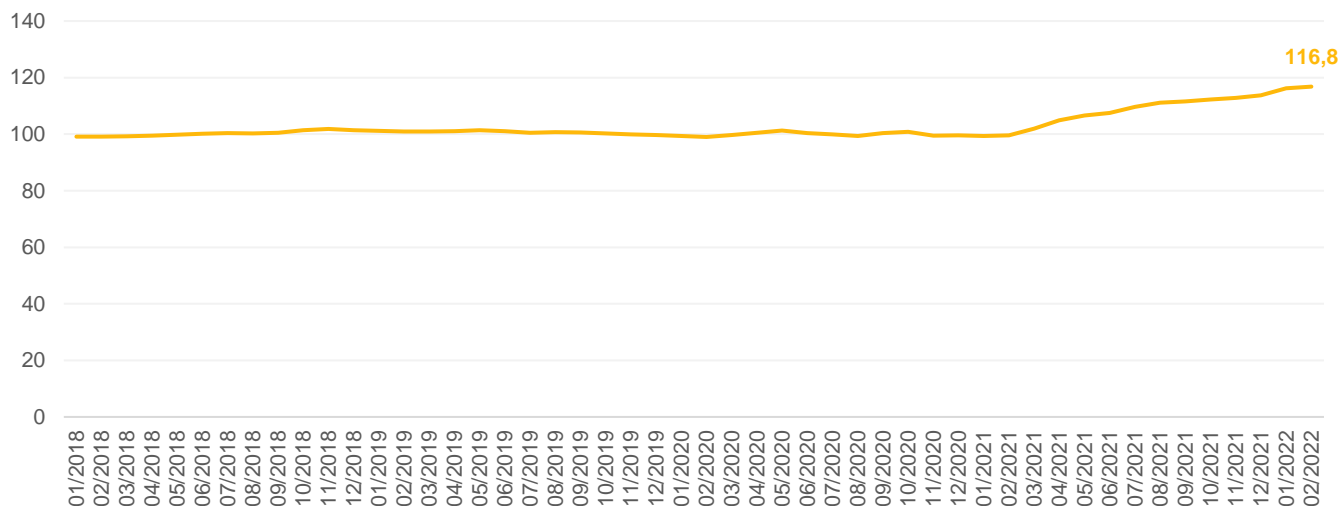

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA 27.3

3. Ceny stavebních materiálů z plastů

Poměrně výrazně se rovněž zvyšují ceny stavebních materiálů, které jsou vyráběné z různých druhů plastů (polystyren, plastové desky, fólie, hadice, trubky, profily, pásy apod.). V únoru 2022 byly jejich ceny proti loňskému únoru o 17 % výše.

Ceny průmyslových výrobců: **Plastové výrobky** (2015=100)

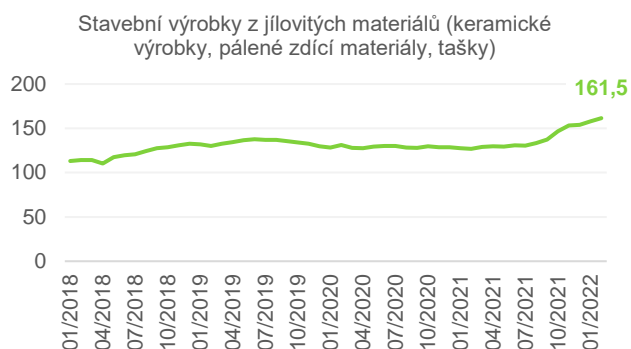
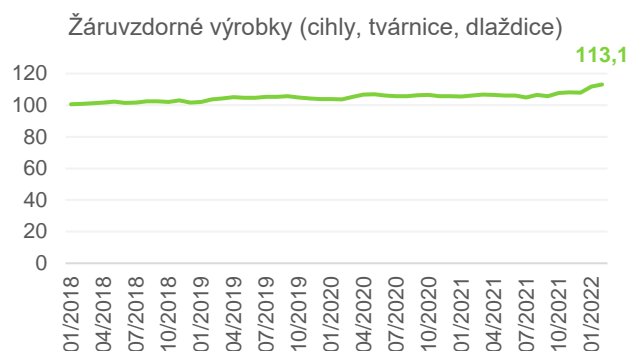
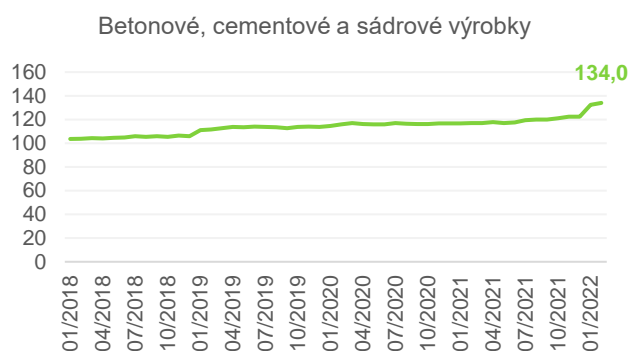
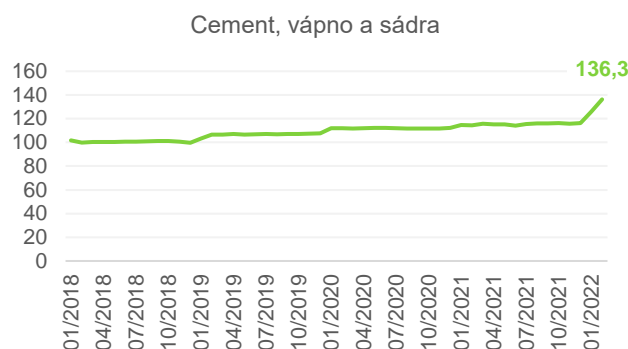
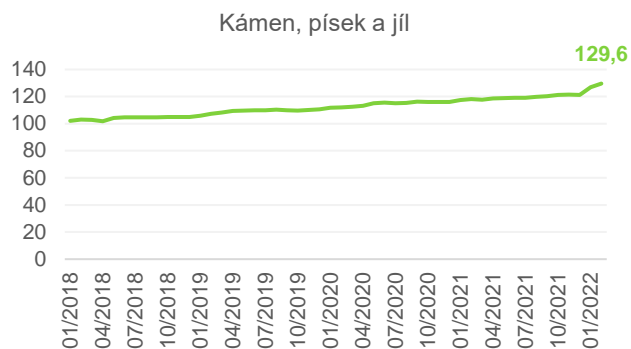

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA 22.2

4. Ceny ostatních stavebních materiálů

U ostatních stavebních materiálů – zejména těch s tuzemským původem – došlo k výraznějším cenovým nárůstům až v posledním čtvrtletí loňského a na začátku letošního roku, a to z důvodu všeobecné inflace a dramaticky se zvyšujících cen energií. Tak např. ceny kamene, písku a jílu se od února 2021 do února 2022 zvýšily o 10 % v případě cementu, vápna a sádky ceny vzrostly o 19 %, u betonových, cementových a sádkových výroků o 14 % a výroků z jílovitých materiálů o 27 %. Ceny žáruvzdorných výroků přidaly ve stejném období 7 % a ceny skleněných výroků 19 %.

Ceny průmyslových výrobců stavebních materiálů (2015=100)

Zdroj: ČSÚ, klasifikace CZ-CPA

5. Výhled cen stavebních materiálů

Z výše uvedeného přehledu je patrné, že cenový nárůst zažívaly loni nejprve stavební materiály, jejichž tuzemské ceny se odvíjí od evropských a potažmo světových cen. Týká se to cen dřeva, kovů či plastů, kterých byl kvůli výpadkům ve výrobě a logistice nedostatek po celém světě. Značný růst cen materiálů z domácích zdrojů (kámen, písek, betonové a cementové výrobky, cihly, sklo..) lze pak pozorovat až od 4. čtvrtletí minulého roku.

Budoucí vývoj stavebních materiálů ze dřeva, kovů a plastů tedy bude záviset na tom, jak rychle se svět dokáže vypořádat s následky pandemie, obnovit výrobu vstupních materiálů, narovnat dodavatelsko-odběratelské vztahy a rychlé logistické trasy. U materiálů, jejichž suroviny pocházejí z velké části z Ukrajiny či Ruska (nebo jsou konfliktem ovlivněny), zase bude záviset na délce trvání války na Ukrajině a dopadech sankcí na Rusko – to se týká zejména výrobků ze železa a oceli.

Riziko pokračující pandemie, narušených logistických řetězců a trvajících ruská invaze na Ukrajině tedy znamená, že ceny materiálů zůstanou zvýšené i v následujících měsících.

Vývoj komodit na vybraných světových burzách

Cena dřeva na chicagské burze dosáhla svého maxima na začátku května 2021, kdy se obchodovala nad hranicí 1 700 USD za tisíc palubních stop řeziva. Důvodem byl enormní zájem Američanů o renovace a stavbu svých domů v době pandemických lockdownů. Po jejich uvolnění ale největší zájem opadl a cena se dostala na cca 500 USD. Na těchto úrovních ale cena dlouho nevydržela a v důsledku všeobecného růstu cen komodit začala ke konci loňského roku opět stoupat. Z dlouhodobějšího pohledu zůstane cena dřeva v příštích letech zvýšená oproti minulosti v důsledku většího zájmu o tento stavební materiál i nedostatku nabídky – např. ve středoevropském regionu kvůli kůrovcové kalamitě či přerušnému dovozu z Ruska.

Cena dřeva na chicagské burze (USD/1000 board feet)

Zdroj: tradingeconomics.com

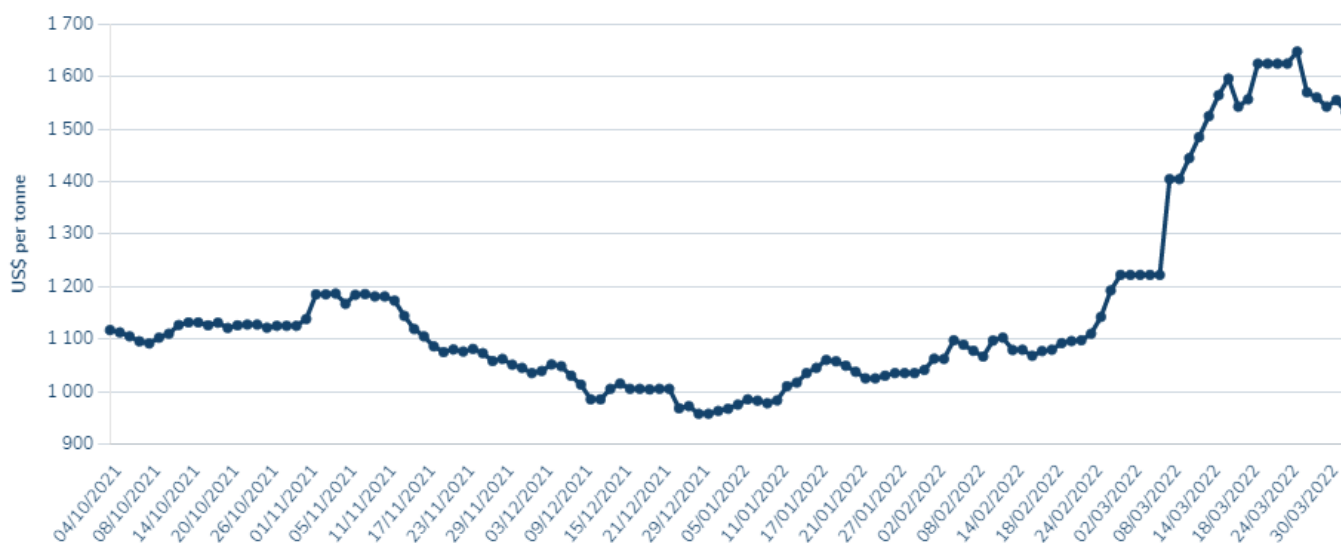
Cena oceli, obchodovaná v USA (a podobně i v EU, viz graf níže), se začala zvyšovat ke konci roku 2020 a rostla v průběhu celého roku 2021 až do září 2021, kdy dosáhla svého maxima přes 1 900 USD/t. Pak ovšem začala velmi rychle padat až k úrovni 1 000 USD/t v polovině února 2022. S ruskou invazí na Ukrajině ovšem cena oceli skokově stoupla ke zhruba 1 600 USD/t, a to z toho důvodu, že Rusko a Ukrajina se **podílí** z 60 % na celosvětovém vývozu železné rudy a u některých výrobků ze železa a oceli dosahuje jejich podíl na globálních exportech 40 %. Budoucnost ceny železné rudy a oceli bude do velké míry záležet právě na vývoji války na Ukrajině.

Vývoj a výhled ceny oceli v USA – ocelové pásy a plechy válcované za tepla (hot rolled coiled steel) v USD/short ton

Zdroj: Bloomberg, jedná se o U.S. Midwest Domestic Hot-Rolled Coiled Steel Index Futures; short ton = 907,2 kg; výhled – cena futures od dubna 2022 do září 2023.

Cena oceli v Evropě (v USD za tunu, jde o LME Steel HRC NW Europe; typ kontraktu Month 2)

Zdroj: [LME](https://lme.com)

K obdobnému vývoji jako u oceli došlo také v případě mědi, ovšem s tím rozdílem, že po nárůstu ceny od začátku roku 2020 nenastala její korekce. Měď se tak stále obchoduje na světových trzích na úrovni svých cenových maxim.

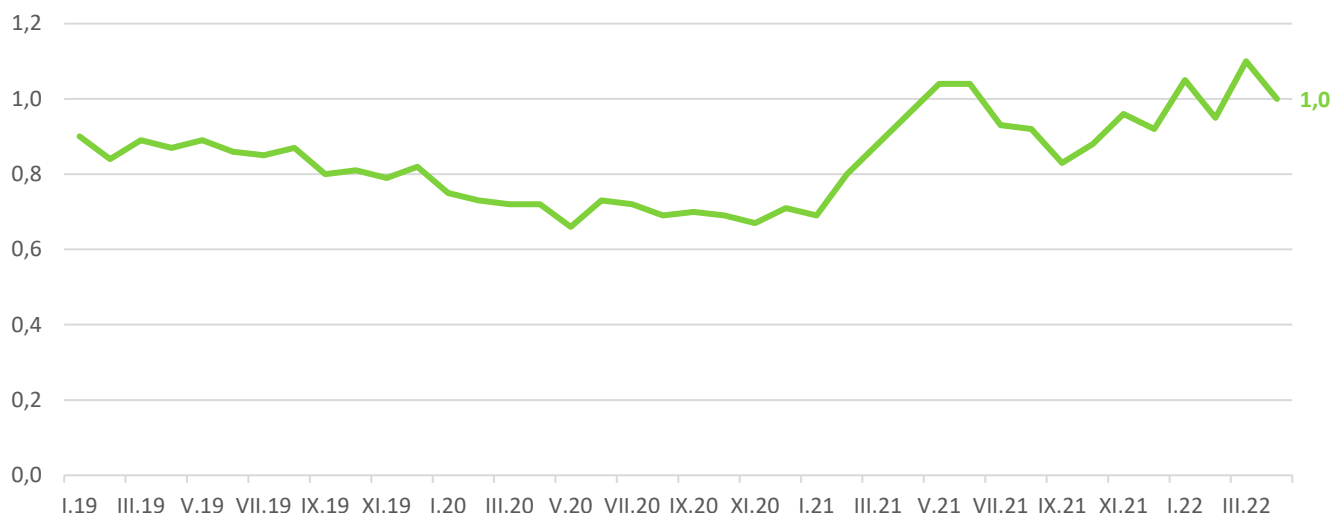
Cena mědi na londýnské burze (USD/Lbs)

Zdroj: tradingeconomics.com

V průběhu loňského roku se také zvýšila cena plastů v EU – např. cena polyethylenu obchodovaného v Německu vzrostla od začátku roku 2021 do března 2022 o 45 %. Mohla za to nižší produkce chemického průmyslu vyrábějící vstupní suroviny pro výrobu plastových výrobků (pozůstatek loňských odstávek), stejně jako vyšší ceny ropy, z níž se plastové suroviny vyrábějí, a i problémy v námořní dopravě v podobě chybějících kontejnerů. V následujících měsících se pak do ceny plastů promítnou zejména vysoká cena ropy a dalších energií potřebných pro výrobu plastů.

Průměrné měsíční ceny granulátu PE-HD (v EUR/kg)

Zdroj: [Plastiker.de](https://www.plastiker.de) (průměrné ceny z nabídek od poskytovatelů na burze); zkratkou PE-HD se označuje polyetylen s vysokou hustotou, který se využívá například k výrobě obalových fólií, kojeneckých láhví, víček od PET láhví, varných sáčků nebo třeba ve stavebnictví ve formě různých jímek, zásobníků nebo například rozvodů pitné vody nebo plynu.

Vývoj ceny ropy Brent (USD/Bbl)

Crude Oil Brent (USD/Bbl) 104.92 +0.53 (+0.51%)

Zdroj: tradingeconomics.com

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

EU Office / Knowledge Centre

Ekonomické a strategické analýzy